

Gemeenteraadsvergadering 28 mei 2019

8. Bezetting varkenshouderij De Brede Heide

Korte inleiding:

Om toekomstgericht te kunnen redeneren, is het in onze ogen van groot belang dat er meer duidelijkheid komt over wat er vanaf het moment van de bezetting op 13 mei is gebeurd..

Vanaf 12.00 uur 's middags heeft onze fractie via allerlei wegen veel vragen en opmerkingen ontvangen van betrokken burgers en ondernemers.

Gedurende de bezetting en de dag erna hebben we gewacht op een concrete duiding en op informatie vanuit de gemeente aan alle inwoners. Bij het uitblijven daarvan hebben we een brief geschreven aan het college met een aantal procesvragen. Kritische vragen, waarmee we geen goed of fout aangeven, geen oordeel vellen, maar vragen voortkomend uit gebrekkige en late communicatie. Oordelen doe je op basis van concrete antwoorden. De reactie op onze vragen hebben we afgelopen vrijdag ontvangen.

Deze antwoorden, als je daar al van kunt spreken, roept een aantal verduidelijkende en aanvullende vragen op, die met name gericht zijn op het proces. Daar zal ik me toe beperken.

Hoofdtaken ten tijde van een crisissituatie:

We begrijpen dat er sprake is geweest van een complexe situatie.

Klopt het dat in een crisissituatie met name 3 hoofdregels gelden voor burgemeester of als die op vakantie is geldend voor de loco-burgemeester?

1 Duiding geven aan de inwoners van de gemeente over de situatie middels het snel actief uitdragen van een statement.

Waarom is er geen tijdige duiding van huisvredebreuk afgegeven vanuit de loco-burgemeester?

2 Het vervullen van de rol van burgervader door ter plaatse aanwezig te zijn, te ervaren wat er gebeurt, steun te geven en mee te leven.

Klopt het dat u tijdens de bezetting niet ter plaatse bent geweest om de rol van burgervader te vervullen? Zo ja, waarom niet?

Deelt u onze mening dat er tijdens de bezetting een blijk van medeleven gegeven had moeten worden door de Loco en mocht dat niet mogelijk zijn geweest, een andere persoon uit het college, passend bij collegiaal bestuur, zijn/haar gezicht had moeten laten zien?

3 Regie te behouden tijdens het overleg tussen de diverse disciplines, waarmee je te maken hebt in de driehoek met OM en politie.

Wat we niet begrijpen is dat er na een inbraak door 125 activisten, zij 10 uur lang in een varkensstal kunnen verblijven, voordat de ME hen eruit haalt en arresteert.

Voor vele betrokkenen blijft er tot op de dag van vandaag 1 belangrijke vraag onbeantwoord: waarom heeft de bezetting 10 uur geduurd?

BALANS

Op deze vraag proeven wij vooral verontwaardiging. Dat dit op deze wijze heeft kunnen gebeuren?! Het gaat vooral om de procesvraag.

Onbegrip betrokkenen:

De vele agrarisch ondernemers en andere betrokkenen die ondertussen aanwezig waren op de Brede Heide verdienen wat ons betreft een groot compliment! Zij hebben hun steun gegeven aan de gedupeerde ondernemer, zijn gezin en medewerkers en een groot compliment dat zij zich rustig hebben gehouden. Wij zijn vanaf 21.45 uur ter plaatse aanwezig geweest om onze steun te geven. Er heerste onbegrip en woede, zo ook bij mij. Mensen hebben behoefte aan duidelijkheid, zeker in een dergelijke situatie. We werden aangeklampt met uiteenlopende vragen en we hebben zelf ervaren hoe groot de spanning was en hoe nabij een escalatie.

We vragen ons of er voldoende rekenschap was van de oplopende spanning? En van de hoeveelheid personen ter plaatse?

Begrijpt u dat het gevoel van onbegrip en woede tijdens de bezetting overheerst? En dat dat gevoel toeneemt naarmate de uren verstrijken? Zo ja, zou u met de wetenschap van nu dit anders aangepakt hebben?

Gebrek aan communicatie/bereikbaarheid:

Naast het ontbreken van een eerste duiding misten we andere vormen van communicatie naar onze inwoners. Waarom is er tussen 12.00 en 22.00 uur niet gecommuniceerd?

Ons bereikten diverse klachten van belangengroeperingen dat de loco-bm heel de middag en avond niet bereikbaar was. Hoe kan het dat in een crisissituatie de Loco helemaal niet bereikbaar is? Ook niet voor de politie en ME daar ter plaatse.

Er is die avond pas omstreeks 22.00 uur slechts 1 tweet vanaf het account van de gemeente gestuurd met daarin een tekst die in onze ogen niet correct was aangezien de burgemeester van vakantie genoot. Ik citeer de tweet:

'De burgemeester van Boxtel vindt het onacceptabel dat mensen binnendringen bij onze inwoners en hun bedrijf bezet houden. In overleg met OM en politie wordt de bezetting nu beëindigd.'

Waarom is er voor die weg gekozen? Mensen zijn in afwachting en willen informatie over de bezetting. Er volgt 1 bericht via Twitter, met daarin 'de burgemeester van Boxtel'.

Vragen daarbij: Op welk moment was de waarnemend burgemeester op de hoogte van de crisissituatie? En waarom is gekozen voor een tweet met de burgemeester als spreekbuis?

Wilt u zich in ons verplaatsen en zich voorstellen dat als de totale situatie je aangrijpt, je continue vragen krijgt en zelf ook veel vragen hebt, dat je als inwoner en raadslid wacht op een bericht vanuit de gemeente?

BALANS

BALANS

Niet bedoeld als politieke verantwoording, maar gewoon betrokkenheid.

En dat het mij persoonlijk tegenvalt dat je als raadslid vervolgens een eerste rechtstreeks bericht ontvangt (de dag erna, omstreeks 11.30 uur) met 2 zinnen: 'Gisteren heeft de gemeente in goed overleg met politie en OM de bezetting van de varkensstal aan de Brede Heide beëindigd. Vandaag werken we als gemeente verder met onze partners aan deze casus. Indien nodig breng ik u via de gebruikelijke lijnen op de hoogte. Mvgrt Peter van de Wiel, loco-bm'

Er is in onze fractie een vergelijking gemaakt met de hoeveelheid aan publiciteit die bijvoorbeeld een initiatief als Tiny Forest ontvangt ten opzichte van deze crisissituatie. Begrijpt u dat dit voor ons niet in verhouding is?

Berichtgeving in de media:

De dag erna, 's ochtends vroeg bij WNL, NPO1, sprak verslaggever Wierdijk van de Telegraaf: 'Er is te slap gehandeld. Strenger optreden is nodig! Deze wijze van onderhandelen en de snelle vrijlating kan aanmoedigen tot vervolgacties!'

Wat vindt u van deze reactie? Begrijpt u dat er op deze wijze gedacht wordt?

De agrarische vakbladen staan vol met berichten:

Deze crisissituatie heeft een grote impact op de agrarische sector. Maar ook op ondernemers, inwoners, lokaal en landelijk.

Voor veel agrarisch ondernemers is er momenteel geen vertrouwen in de rechtstaat. Kunt u zich dat voorstellen?

Stel, je bent hard aan het werk, je wordt overvallen, je vraagt om politiebijstand en 10 uur later mogen de activisten, of om met de woorden van minister Grapperhaus te spreken extremisten, zingend de stal verlaten.

Een inbreker mag toch ook niet in aanwezigheid van politie 10 uur lang in een woning verblijven en de dag erna weer op weg naar huis zijn? Want dat beeld is nu gegeven. Stelt u zich eens voor dat bij u thuis, als uw vrouw thuis is, ingebroken wordt door een grote groep, zou er dan eerder dan 10 uur ingegrepen worden?

Op 18 mei jl. hebben minister Grapperhaus en minister Schouten een bezoek gebracht aan het bedrijf in Boxtel. Zij zijn geraakt door de impact van het gebeuren. Bent u aanwezig geweest bij dit bezoek en zo ja, wat hoe was uw ervaring?

Bent u het eens met de term die minister Grapperhaus aan deze crisis wijdt: extremisme 'fenomeen waarbij personen of groepen vanuit ideologisch motief bereid zijn in ernstige mate de wet te overtreden of activiteiten te verrichten die de democratische rechtsorde ondermijnen'?

BALANS

125 activisten; 64 aanhoudingen:

Buiten de 64 personen die aangehouden zijn, waren er veel meer activisten aanwezig op het privé-terrein, die ook gevraagd zijn te vertrekken. Waarom zijn zij ter plaatse niet aangehouden? En betekent dat dat zij ook niet vervolgd worden? Heeft de gemeente een stem gehad in dat besluit?

Slachtoffers:

U hebt de volgende dag contact gezocht met de slachtoffers (eigenaar, gezin en medewerkers)? Bent u bij hen langs geweest?

Leermomenten:

In crisissituaties zijn er altijd leermomenten. Dat je denkt, dit hadden we vanuit de gemeente achteraf beter anders aan kunnen pakken.

Die leermomenten zijn ondertussen besproken? Wat zijn die leermomenten? En hoe kunt u daar uw voordeel mee doen? Dus: wat hebben we ervan geleerd wat kan en moet de burgemeester - of bij afwezigheid de Loco burgemeester - anders doen?

Toekomstgericht:

Inhoudelijke antwoorden zijn helaas uitgebleven op onze eerdere schriftelijke vragen, waarbij wat ons betreft veel te makkelijk als excuus gebruikt wordt gemaakt van het argument "strijdigheid openbaar belang". Ik kan u zeggen dat dat niet goed voelt, ook al is er mogelijk niets te verbergen. En er is begrip voor dat niet alles gedeeld kan worden, maar door het argument "strijdigheid openbaar belang" te vaak te gebruiken, verdwijnt mogelijk ook het aanwezige begrip.

Op dit moment geen concrete informatie en geen reconstructie omtrent de besluitvorming, zelfs nog niet op de vraag hoe laat de ME op Boxtels grondgebied was en hoe laat de ME op plaats delict was (reactie n.a.v. technische vragen).

Met de hopelijk vele concrete antwoorden die we vanavond ontvangen, moeten we het nu doen. De zaken die i.v.m. het strafrechtelijk proces tegen de extremisten nu niet verteld kunnen worden, blijven open staan.

Wij vragen ons af of we na afloop van het strafrechtelijk proces alsnog geïnformeerd kunnen worden? Wellicht dat er op dat moment meer openheid van zaken gegeven kan worden en er meer publieke feitelijkheden zijn. Wilt u die toezegging geven om die totale informatie ter bespreking in de raad aan bod te stellen middels een debat?

En bent u bereid nog eens nader in gesprek te gaan met de belangengroeperingen als LTO, POV en betrokken agrarisch ondernemers? Zodat er met elkaar gesproken kan worden over hoe de gesprekken met de minister zijn verlopen en of er ook concreet acties uitgezet worden om een dergelijke stalbezetting sneller af te breken? Hoe is het gevoel? En hoe kijken we met elkaar naar de toekomst?